

Motion till riksdagen 2023/24:1906

av **Linnéa Wickman m.fl. (S)**

Stärkt biologisk mångfald

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur incitament för biologisk mångfald kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fungerande ekosystem är av grundläggande betydelse för överlevnaden av allt liv på jorden. Dessa ekosystem tillhandahåller ren luft, livsmedelsproduktion och rent vatten, och de är fundamentala för att upprätthålla planetens hälsa. Trots detta befinner sig den biologiska mångfalden i en akut kris. FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, IPBES, har nyligen slagit fast att nästan en miljon arter hotas av utrotning. Naturvårdsverket bedömer att endast 20 procent av de naturtyper och 40 procent av de arter som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv har en gynnsam bevarandestatus.

Orsakerna till denna utarmning av den biologiska mångfalden är flera. En central faktor är människans påverkan och överanvändning av mark- och vattenresurser. Dessutom utgör klimatförändringarna en allt starkare faktor som hotar många arter och ekosystem. De ökande temperaturerna, förändringar i nederbördsmonster och stigande havsnivåer skapar nya utmaningar för bevarandet av naturen.

Ett ytterligare problem är den ökande problematiken med invasiva främmande arter. Dessa arter, som införs av människor till nya områden, kan snabbt ta över och konkurrera ut inhemska arter, vilket leder till förlust av biologisk mångfald.

Över 196 länder har vid CBD COP15 kommit överens om ett nytt ramverk för att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald fram till 2030. De kommande 7 åren blir därför avgörande för att uppnå detta ambitiösa mål. Trots att det finns ett stort antal lagstiftningar som syftar till att skydda natur och miljö, har insatserna hittills inte varit tillräckliga. Detta kan delvis bero på att naturvård och miljöskydd ofta innebär komplexa målkonflikter. Lagstiftning, bestämmelser och ansvar finns dessutom på både internationell, nationell och lokal nivå, vilket kräver en ökad grad av samordning och helhetssyn.

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen har konstaterat att det råder en obalans mellan samhällets ambitioner att öka den biologiska mångfalden och bristen på incitament som gör det enkelt för markägare att bidra till bevarandet. Det är avgörande att skapa ekonomiska och juridiska incitament för markägare och andra relevanta aktörer i samhället att delta aktivt i naturvård.

För att vända utvecklingen och stoppa den snabba artutrotningen krävs en bred palett av åtgärder och ökade resurser till naturvård. En nödvändig insats är att genomföra en omfattande översyn av hur förbättrad styrning och stärkta incitament kan införas som gör att samhällets aktörer i allmänhet och markägare i synnerhet får tillgång till ökat stöd för att stärka den biologiska mångfalden.

Sammanfattningsvis kräver bevarandet av biologisk mångfald en kombination av åtgärder på politisk, ekonomisk och samhällelig nivå. Endast genom att öka medvetenheten, samordna insatserna, ge incitament och tilldela tillräckliga resurser kan vi uppnå målet att stoppa förlusten av biologisk mångfald och främja ett hållbart samspel mellan människor och naturen.

Linnéa Wickman (S)

Jim Svensk Larm (S)

Sanna Backeskog (S)

Kristoffer Lindberg (S)